U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **Š. H.,** proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 6. 12. 2010, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 3. 2012, č. j. 78 Ad 4/2012 - 11,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 12. 2010, č. j. X (dále též „napadené rozhodnutí"), žalovaná žalobkyni přiznala od 20. 1. 2011 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění").

[2] Žalobkyně proti napadenému rozhodnutí brojila podáním ze dne 2. 2. 2012 zevně označeným jako odvolání, ve kterém napadala posouzení jejího zdravotního stavu učiněného žalovanou.

[3] Žalovaná se k věci vyjádřila v podání ze dne 27. 3. 2012, ve které poukázala na to, že žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky proti napadenému rozhodnutí, neboť měla nejprve podat námitky a teprve po rozhodnutí žalované o námitkách podat správní žalobu.

[4] Krajský soud v Ústí nad Labem ve věci rozhodl usnesením ze dne 29. 3. 2012, č. j. 78 Ad 4/2012 - 11, kterým podání ze dne 2. 2. 2012 odmítl. V odůvodnění uvedl,

že předmětné podání při posouzení jeho obsahu není správní žalobou ve smyslu ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), neboť žalobkyně hodlala iniciovat námitkové řízení v souladu s poučením obsaženým v odůvodnění napadeného rozhodnutí, ačkoli nesprávně použila pojmu odvolání. Krajský soud proto shledal, že u žalobkyně absentuje vůle vést soudní řízení podle s. ř. s., proto její podání odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Na závěr svého odůvodnění krajský soud konstatoval, že žalovaná by měla podání ze dne 2. 2. 2012 zaevidovat jako námitky žalobkyně vůči napadenému rozhodnutí a vést námitkové řízení.

II. Kasační stížnost

[5] Proti tomuto usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 78 Ad 4/2012 - 11 ze dne 29. 3. 2012 podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka") kasační stížnost, v níž namítala, že žalovaná neodůvodnila své rozhodnutí a že žalovaná nesprávně písemnosti doručuje na adresu v České republice, ač je jí známo, že se žalobkyně zdržuje v zahraničí.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), tuto kasační stížnost ale nepodala včas. Podle ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

[7] Napadené usnesení krajského soudu bylo stěžovatelce doručováno na její adresu trvalého pobytu (jež byla krajský soudem ověřena z evidence obyvatel) podle ustanovení § 46b písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."). Krajský soud napadené usnesení proto zaslal prostřednictvím České pošty na tuto adresu v souladu s ustanovením § 50 o. s. ř. Protože stěžovatelka na této adrese neměla dle záznamu doručovatele České pošty domovní schránku, do níž by bylo možné doručovanou písemnost vložit, bylo napadené usnesení vráceno krajskému soudu, který ji proto vyvěsil na své úřední desce v souladu s ustanovením § 50 odst. 2 o. s. ř. od 24. 4. 2012. V souladu s ustanovením § 50 odst. 2 o. s. ř. se proto uplatní fikce doručení napadeného usnesení 10. dnem po jeho vyvěšení na úřední desce soudu, tj. dne 4. 5. 2012. Lhůta dvou týdnů pro podání kasační stížnosti proto stěžovatelce počala běžet následující den a uplynula v pátek 18. 5. 2012, tj. dnem, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek běhu lhůty – shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2003, č. j. 4 Azs 10/2003 - 34.

[8] Doručoval-li krajský soud napadené usnesení následně rovněž na adresu v Nizozemí, postupoval tak nad rámec svých zákonných povinností bez vlivu na okamžik doručení napadeného usnesení. Stěžovatelka sice v podání ze dne 2. 2. 2012 uvedla adresu P. H. 9, X GA B., H., ale rovněž konstatovala, že se jedná o její dočasnou adresu. Nelze proto dovozovat, že tato adresa měla být adresou pro doručování uvedenou stěžovatelkou, případně adresou jejího trvalého pobytu (která se dle výpisu nacházela na území České republiky), neboť z formulace takového podání naprosto nevyplývá, že by stěžovatelka

projevila vůli dlouhodobě zde pobývat a jedině v tomto místě přebírat veškeré soudem adresované písemnosti. Nejvyšší správní soud nadto odkazuje na ustanovení § 46b o. s. ř. a na závěry odborné literatury (*Drápal, L., Bureš, J. a kol.* Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 302 a násl.), podle kterých si lze zvolit adresu pro doručování pouze na území České republiky. Teprve až v kasační stížnosti stěžovatelka použila takovou formulaci, která může vést k závěru, že se trvale zdržuje na adrese P. H. 9, X GA V.-B., N. Na tuto adresu je proto stěžovatelce doručováno usnesení Nejvyššího správního soudu. Jestliže se v mezidobí změnily okolnosti rozhodné pro určení adresy pro doručování, nelze to dle názoru Nejvyššího správního soudu klást k tíži krajského soudu, kterému stěžovatelka tyto skutečnosti bezrozporně a včas neuvedla.

[9] Podala-li stěžovatelka svou kasační stížnost dle podacího razítka k poštovní přepravě až 21. 6. 2012 (téhož dne zaslala svou kasační stížnost prostřednictvím emailové komunikace bez uznávaného elektronického podpisu), učinila tak po lhůtě pro podání kasační stížnosti a nemůže se dovolávat ani ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s.

[10] Otázkou posuzování lhůty k podání kasační stížnosti se mj. zabýval Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 26. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 2043/07, v němž uvedl, že jestliže je lhůta určena na týdny, je rozhodný pro počítání nikoli začátek, ale konec lhůty. Lhůta k podání kasační stížnosti počne sice běžet dnem, který následuje po dni doručení rozsudku krajského soudu, avšak den, který určil počátek lhůty, je den doručení, takže konec lhůty se svým označením shoduje s označením dne doručení. Uvedený výklad odpovídá všeobecně známé, dostupné a konsolidované doktríně i judikatuře správních soudů.

[11] Nejvyšší správní soud tedy musel kasační stížnost stěžovatelky proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 3. 2012, č. j. 78 Ad 4/2012 - 11, odmítnout podle ustanovení § 120 s. ř. s. za přiměřeného použití ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[12] Nad rámec výše uvedeného ohledně opožděnosti kasační stížnosti vzhledem k výjimečným okolnostem případu Nejvyšší správní soud stěžovatelce sděluje, že krajský soud žalovanou zavázal k tomu, aby podání ze dne 2. 2. 2012 posoudila jako námitky (řádný opravný prostředek) proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 12. 2010. Žalovaná bude muset o námitkách – byť stěžovatelkou označených jako odvolání - týkajících se posouzení nároku stěžovatelky na invalidní důchod rozhodnout. Do doby rozhodnutí žalované o námitkách proto nemůže nabýt rozhodnutí žalované ze dne 6. 12. 2010 právní moci. I kdyby Nejvyšší správní soud nekonstatoval opožděnost kasační stížnosti, nemohlo by být jeho meritorní rozhodnutí pro stěžovatelku fakticky výhodnější, neboť za dané procesní situace neexistuje pravomocné rozhodnutí žalované po vyčerpání všech opravných prostředků, jež by mohlo být přípustným předmětem soudního přezkumu podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s.

IV. Náklady řízení

[13] Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití ustanovení § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. srpna 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu